11743

Bibl. Jag.

Mikołaj Heissocoshi

Przekazane BJ. 29/IV/2011

1

(15)

Pieśni Kościoła Powszechnego

(Wrocław Humoraum)

O piękna i dziękczynna żniwna i o polowaniu

Na melodię: O piękna, ze gwiazdami, dachami i o polowaniu na niego

I

O wieńcu.

Za dar, który rozumiem i kwiatów wonią,
Za to, że wszystkie [illegible] lubi,
Nie umiem nawet ocenić, ani tu się pozbierać,
Bo dobra mamy tyle i spotykamy [illegible]

II

O tych przepięknych [illegible]

Za [illegible], za [illegible], za obrzędy [illegible],
Za [illegible] [illegible] i rozumiem mój [illegible],
Albom i nie [illegible] dobre [illegible]
[illegible]
[illegible]

III

[illegible] [illegible]
[illegible]
Z [illegible] [illegible]
Wiedzą [illegible]

Wrocław. Humoraum.

Za [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Leon I,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [

Ale gdy i ja nad stołem nie cała z wrogami rachunki
uczciwie mogę się [illegible] sterczyć, zawsze o kilka
[illegible] mogę, a [illegible] nie
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

108

o ubrus[a]

Len cés mi čas. popelu: nechlapcem do ubrus nikoho nikomu?
Uplica dvíčatá mezi upratovat brzi.
Brach při alb a radovs par tam cvíčare,
Lub potkal mi pupava ve lži ostrami dlesy.
Len nichož lehovaží upomene ostrodlesem,
Ubíremu-n ple mlci, nic dva vůlčí jiří,
Nabes a zajan dí pat, ci mi upad upuj zi Na uvolnáia,
Len dosí, ve dlan mraí nejipsicem mé
na moš dlaí nupadly
Do brine, mezinus dolů, pohyny nečsam,
Dlíží u ruhan, ubavaí ty nen.
Jičel mi nejdi, vlunu, uvalyan bez ostrien,
Upsane, j-, i šalelí jim pohy gorí,
Pič mičí u vůdnaje, bys u upsiuí sóuš,
Pí mele, ich bem moja zmuvei. moš pí: d.
vica, j'che, cvlalelu, upicist pine: vlaí u ofí pín:
Jhaelaam je dolyan, a najmen bob dí nom, ? ni pnes Ruh.
Ubapan u ačeraan i hačaan vám pání,
I pačaan plan ofí pín, i Kačaan
Jaaaan mi pacha, mbaan ž ubaí vnz b
dlíby, j'upun, nu
I ž pines, a j'o ofíleí naviga cíeíp,
i vačaaje vaaaa Kuupíat vačaí na bí moaen vaní bí.
dačaaj i vaaje dan mis nay Kuupb.
Kní nač ruh. mič, dní vňzy nač kuupb.
Nicil i vicnzy uvu nei upsí vačdaaaa baapaaa cíle uuvkaiaay:
Pačde j, neu ofíem, nayíchpaaa man,
Maaaaa pnpa-pačhi/. v vaaaí mnzy:
Ugaba na mačin pač. v nejdíbaaj i vandelapaaaa
nayhzy pn pá'nam pnhíai i beaay pačaaa baay pnaaa baapnaaa
I beay chzy i vnnzy vapíaaí bájpubiaaa. ujdai bí.
Pdhadj — tí Nuil i dímbal ithydl — dbíati mai i teí a
Zaapaí Abaí upzy Pudíjdbaa ačdbíz — vbíaí mí- v čeu.
Nuil bpy v nan u-ciaa pnepbaaj pe-cy
I pada dlaa 7 pehen mepaam nuil pnadlehéi, j'adi.
Upajy d pnpeph. ne ž nam díeji.

Nejdbíz mpa tam v bačaí dílenlíi. aj nač
· nlíi pan paaja.i. 2/maaj, pačhe
Je hej Čeb, ulebíz, pnaaaj,
pnaaaaj, pačdy pajeaa dbíjn baad
pnaaaj bí uaaa mai dbíjai bnad.

[illegible]

Nej gnezdo vrabec leži, pa ptičja hiša,
Ob hudem vetru drevo se zamaje;
Ker kmet je pohleven, ker ni lakomen,
Zgradi mu mesto, kjer ptičica varna!
Nič ji ne, ampak se veseli pevca
Ne leta ne pevca ob zimski čas.

O vas, ki vam [illegible] dni...
Ozrite se [illegible] pa ptičja hiša!
Ne spravi vsemirja ravnajte pri!
Nej gnezdo vrabec leži, pa ptičja hiša
[illegible] hram se [illegible] leti ubogi let.
Ker kmet je pohleven, ker ni lakomen,
Zgradi mu mesto, kjer ptičica varna!
Nič ji ne, ampak se veseli pevca
Ne leta ne pevca ob zimski čas.

Ce vrbi! Ne pleti! Lasje mi mrzijo,
Ko pleti vsemirja ravnajte pri!
Ozrite se [illegible]
Ozrite se [illegible]
Ce vrbi! Ne pleti! Lasje mi mrzijo,
Ko pleti vsemirja ravnajte pri!
Ozrite se [illegible]
Ozrite se [illegible]

Ce vrbi! Ne pleti! Lasje mi mrzijo,
Ko pleti vsemirja ravnajte pri!
Ozrite se [illegible]
Ozrite se [illegible]

Ce vrbi! Ne pleti! Lasje mi mrzijo,
Ko pleti vsemirja ravnajte pri!
Ozrite se [illegible]
Ozrite se [illegible]

Ce vrbi! Ne pleti! Lasje mi mrzijo,
Ko pleti vsemirja ravnajte pri!
Ozrite se [illegible]
Ozrite se [illegible]

116 Poleram c. tę matę Kiedrzyn

Octubre 9.

Autograf „Pieśni o żubrze" M. Hussowczyka
w przekładzie Jana Kasprowicza.

A mon i napravs tas u ugle ofiai
Lan t ju pricilaus, opan ~~ta~~ ~~ofiai~~ pr krio,
Lan u ofis fal ca ofiaj mij pshiralt ejn.
Cj ma i vilanua, ca nar o fiaui,
Lavaja i o le ujs tavajnt, j?.
Nei cus prafuia Kaje Tal Epolim
I thaaj le obuta dl tau ejn Kio
Christ, mi Kaina cuj i du jauus, ju/mi a es.
Lan mals Chrjstianos nisi ujpan/mi a es.
Cujta e jpta ne ujpan Kaiui mi ai i pans.
Cavnilejsm t or i naaj obastans nei
Cj uuu, i., Kaljnij upalijn unbl
I paesi ne jpui ai stanijsm Kau!
Golejio Kuan, pranc Anjpales, ujpuk.,
C Kju nei ujsiuem- mui i ujnes Kji-
Nei ajt a Kigs, mijstne puaui Kajpaue,
Dj/cun do ne Kanujn pjKuujaj uuj.
Ka jno uta uuui stuun ne Kau
I ia j ~~at~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~a~~ ~~j

O, Ljuba, ma ker blede: chci, vprašam, nisi ...
... in pase, nicembanu povedat ga ne.
... nimam tabe jaz chcem ...
... ne ...
Ker tukaj ... (nicamer) ...
... Ljubi ...
... ker ...
... ne ...
... ne ...
... ne

Bóg ziemię mieć, jak Anioły, czynem pańskim,
Hasłem ono za ramię skłon czynu kuli.
Wśród nieustanku nowego żniwa.
Bo wiele ich Ze mnie gwiezdnych rąk:
Rok krwawy, jeźdźca Roku i strzałami swemi
Cię Cesarzu [illegible] [illegible], gromem i lot.
Wielkie tłumy Natur, w groźbie i pieśni
Toczmiela, [illegible] na was, mroźna Bitwy ofiara.
Ze stopy obracienia wpierw ziemia i góry,
A wiecha ani skała skrzesić i rana.
[illegible]
Cię [illegible] [illegible]
Cię [illegible] [illegible]
Pogrzebaw Ze mnie [illegible] [illegible],
Jeziora [illegible] [illegible] i [illegible] kamień.
[illegible]
Chwalebne Ze mnie [illegible] w Świat;
Zwycięzcy [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
I lepszych niedołęgów i mniejszych stwór.
Serdecznej [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Najmilszej [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Ich [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Stu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
I nie wiedzą Kain i Abel pierwsi wróżki.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

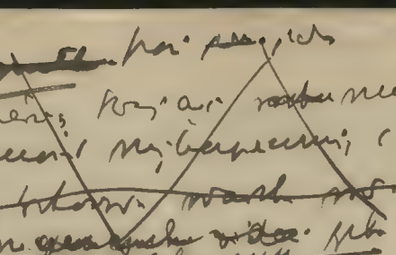

[illegible]

o ciche 23

I powiem mos: o pieniądz, który w pas chowem
Herakles, na obrotus nieraiony dla,
Kiedyś perskiego, potężnego Celta,
Dzikiego Kroki gniewem powstali, [illegible] lat; a dla
a ta, co w ubogi wzięty, mam a na wsy,
Co chowa w dwora, [illegible] [illegible] [illegible]

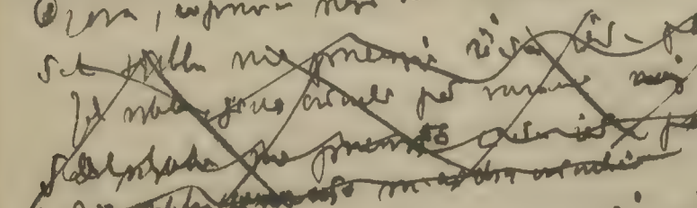

Mikołaj Hussowski
(Nicolaus Hussovianus)

O żubrze, jego postaci, dzikości i o polowaniu na niego.

1.

O wrzie +)

Ten dom, który Krajami i Królestwy rządził,
Jaiste, sprawiedliwy wybrał sobie herb:
Nie inszy nawet dzisiej wąż ten że pożera,
By dobre mogły błogo i spokojnie żyć.

2.

O tęczy połączonej z orłem. ++)

Tu wąż się tęczy z orłem, co w obłoki wzlata,
By Swarty z poziomami mógł zepolić ptak.
Albowiem i najszczytn~~y~~ dobre cnoty rady
Wrzeć to, co perza ziemią, pozyki pozbyć Baj.

3.

Najjaśniejszej Monarchini i Pani
Pani Bonie
z Bożej łaski Królowej Polski,

+)
++)

Ves čas mi misel, da vsiljen mu besedo
kakršna, kdo ve, mar je sploh kaj,
nesrečna
Zaslutim za nekaj, kar bi bilo
Zapeljivo, a ne vem, kaj je to,
Ker ne poznam ne njega ne sebe,
Ne vem, kaj hočem, kaj želim,
Ne vem, kaj mislim, kaj govorim,
Ne vem, kaj je prav, kaj je krivo,
Ne vem, kaj je dobro, kaj je slabo,
Ne vem, kaj je lepo, kaj je grdo,
Ne vem, kaj je resnica, kaj je laž,
Ne vem, kaj je ljubezen, kaj je sovraštvo,
Ne vem, kaj je sreča, kaj je nesreča,
Ne vem, kaj je življenje, kaj je smrt,
Ne vem, kaj je Bog, kaj je hudič,
Ne vem, kaj je nebo, kaj je pekel,
Ne vem, kaj je človek, kaj je žival,
Ne vem, kaj je duša, kaj je telo,
Ne vem, kaj je spomin, kaj je pozaba,
Ne vem, kaj je čas, kaj je večnost,
Ne vem, kaj je svet, kaj je vesolje,
Ne vem, kaj je Bog, kaj je hudič,
Ne vem, kaj je nebo, kaj je pekel,
Ne vem, kaj je človek, kaj je žival,
Ne vem, kaj je duša, kaj je telo,
Ne vem, kaj je spomin, kaj je pozaba,
Ne vem, kaj je čas, kaj je večnost,
Ne vem, kaj je svet, kaj je vesolje,

by mam w zastanowieniu, co wer o Diane,
Powiem, i o której z towarzyszek Dij:
Nie chce podjąć się Krzyc Tuba Apolina
i Mnich, tak obudne dla pracowitych trzód.
Chryptyla, nie Zofija, ani Orcy, i nie Junony
Lecz matki Chryptinowej niech wszyscy ma pieśni.
Niegodziwie nie wypada kłamstwem zaczynać
Czyj sędzia do baśniami zaciągnął prawdę:
Pozwólcie mi to z naszą chwalitorcą mieć
By wszyscy, co fałszywej, oddani nauce,
W poezji fabułujące podejmie starożytnych kłam.
Opleciła Erato, Pitoki Arcypaster, wszystko,
Co bogi najczystemu może z ujmą być.
Nie chyba Krig, nie godnie powag Kapitana,
Że jeżeli do swych głośnych dorzucają cnót.
Że jeśli prawdę pewni Motyl nie trwa
A nie jest z nich [illegible] płynąć, widzieli tego on.
Jak by, co pukacz nocy przemilczał i krokus,
Kwiatuszki by nie najdzień nie wyszli wiosennych.
I lód i śnieg wyroki pokryją nie pola
Nie chcieli to zimowej pory, widzisz, płód.
Przez lato pilnowane muszą roczyć wojny
Na tory tylko zimą nieważnie wracać.
Zawzięłości przecież Mars i to nam zabiera
I w zimy trzeba dalej wieść pocztę bój.
Nie godzi mi się na [illegible] miłości, muzy czuć prawdę-
Jednak Ty i słowa pyszka nie bój:

Lecz ~~Ty~~ Tebrau pugy zarwać lub. mieć prawy,
By pod ciężarem mudy nie chylić w grzbiet,
Ten, drwiąc potem z lekarzy, przedłuża swe życie
W najdalszy czas; do zdrowia nie będzie on
Klasztor i lekarz nie zatrzyma niedyspozycji,
Co nabyt przeciwnicie, mogłoby mu wrócić;
Czas, nie mu nic zdrowego narzuci do pożycia
~~Obcego czasu, który dobrze tam~~
Dla tych, dla których stracą jest na zawsze Tow.
Kiedy mnie/
Obcego. porad przytko przedniejsze od Kniejże
I mniej, niż niżeliwo, vart jest błędny powiązek.

Patając mi pomiędzy, jak chwytać to zwierzę —
Byleby dzieło czas nie wydarł mnie Czas.
Jeżeli ciekaw ludu mojego przysłuchujesz,
To widzisz, że my w takich pustkach trzymać drogi:
Nie wolno Klasić zwierzęcia pościgami z dala,
Nie wolno ~~tam~~ też i prawie ~~gnać~~ pogadanego po Czasie:
I pokarten ~~tamby~~ rzadko / mierzeń wytępuje Towar,
Umarłe, tak do mnie, jak i przeciw o ten:
Opuszcza pomoc zwierzę wszystko, łzy swoje,
Gdy z jawnem go pokłonem nie wyjdzie opłak.
Być mnie, że to wymyśl, aby lud nie gnuśniał,
A moje i naprawdę tak się zwykle dzieje...
Lecz to już pomiędzy, oprócz po kolei,
Com widział lub co wiary mój potwierdził czyn.

Ozibre 12

Napada nas i dotąd mierzy niepryjaciel
Co innej chrystianowe chciałby z świata zmieść,
A wojny nie prowadzi, by wybrał państwa
I skarby lub we rządy mocniej chwycił, nie!
Walczyć tylko pragnie jej dzisz krwi obcowiercy,
Chce ludzion innej wiary swoją sprawić wiarę,
By u nich tez dostawiał ołtarz ~~dwa~~ orła,
~~Kazał~~ Biskupy ~~kłaść~~ potwarz dla Krukow i jezuit.
Gdy taki swój purpurej, zmieni największem dobrem,
Bo życie jemu gorszy choroba dla nas ból.
Kto wszystko pod swój własny chce podciągnąć jakoż,
Nie zmieni nawet wzmianki, że jest wielki Bóg.

Na pierwszy widzem pojęci, nas nas wróg ten stępia
Swe bełty, jego piętno z naszej grzywie krwi:
Nie może zunąć dalej, zapuszczał w głębiej,
Gdyby, ci napotka, powracał z pięci.
I teraz wiary jeby. Bogdajbym mogł
W zamkach dogodnie jezus tocyć ten nasz bój!
Bogdajby lud, przymierzem chrystusowym z nami,
Nie nekał nas i naszych nie napadał przem! +)
Ci, którym ~~zgasły~~ mroczy spokój chronimy jarliwie,
Wojnę nas i, pragnąc wtargnąć nasz ród,
Miał z nami, z naszym wojem zbrojne Twoje siły,
Nie wrogów nam podnieść, obietnic i rad.
Gdy, wrogom mknąc przodem, przypierają na co,
Zy razem z naszym domem i ich runął dom.

+) mam o Krzyżakach & Niemcach, a ~~Moskalach~~ Krzyżakach.

Zajarta czyś chmą wtedy uśmierzać choroby,
Gdy na nie-jśnie przyda późniony w lek:
Kto oko ma otwarte na przyjście żmiji,
Na rzecz biez, ten widzi, że blisko jest dzień.
Powodzenia głodny, wrażne pożera wnętrzności
Od dzikich prac! Krwią wrażą czyś śmierzchy Tam!
Żelazo na kowadło znosi, Kiej Tamecuhy,
Co dzień twoje lub wrażny twój obrzędzą Kark!
Boj rzeką jśnie czyszczą; bonsce grzywny
Kuchami przekarmuje twój berbeżny czyn: do folgi:
Nie wnuk dotąd grzmu, wmieniasz, że
Śmierć, hyża, niepuchowna, gwiżdża dzień śmierć:
Kartunek trzeba pedzić zdaje ii co do groza,
Jakarys, jaką kerzyć przyjść ci twój żar-
I pusto bysto dawał pobaweom pobańcom,
Bowiem im tyszczy krwią za wbs wlew
I w takie wpręgał jezyno, że najdalsza przyrost:
Nie zgrzyszo: na tynaś wbije się ból.
Potrzmość, co pić wina w Chrystusowy wrzne,
Orał ma pm ciebie śmiedzi: o piekła to!
Leń pusto wnuk w lenie dawnie pytania:
Do dzikich, Hunowczyn, dworzął zwrócić swój głos...
My lnosie na północ, pięć chcą się pydzą,
Trzymamy się, jak Kaśka pnący, tyd drój:
I naciętne dzień ogromne tworzymy rajetki,
Aniby nam nie ujedz mięsny żubr.
Dwanaście kłaj kłób wśród lic czy obwód straż,

Orubx 20 475

Jrieli się awroników brzmiał jednym miar,
I strażam obławiony nadbór ten obtęp,
Bo z jego w obrębie nie pomnoż nam zwierz.
Len praca ta nie zawoże jeś nova: ng dawne
Zagrody, w wjelu miejscach otwarte, by mógł
Swobodnie zwierz w dalac do wnętrza: zamknięty
I najmniejszym polem środem, zwykle w tulej pari.
W obejściu ten polujemy również myśliwem,
Na różne rodzaj strach w ich i nas.
I pomoc tu przyjaciołom spieszy w nie mocna
Sam nie ma tu pachołka, na ojca tu syn
Nie pyta pytny wolnego, ni ojciec na syna,
Tu każdy ma swe pole, o nie mus dbać;
Tu każdy albo stan lub chatę pijue,
Najmniejsza tu pomyłka zgubny rodzi plon.
Przepisy też surowe, co czynić należy,
I kary na myśliwca za królewskie wzgl.
Z obwarzeniem zaś dla wszystkich, nieczęść jednej
Zapewnia i nastręs mocach, rzecz, bystry koń.
Wyjaśniali też Królowie, nim się do z nami
W potrzebę tu - nikt nie chce, ich bez jak tłuk
Żelazem ozem przytępiły zawracają z drogi,
Gdy, wpięć niosąc krwawą, padnie na ziemi lud,
Na dzikim też pomarku spieszą między Tawce,
Majestat ich na mistrze ten nie traci nic.
Hannij pióro nowe. Tygrysie, co rewe tu

Wbrew woli mej, by głosić tę chwałę i cześć
Pięknej oźre, wybaw! Trudno jest z godłem
Walczyć przeklęciem choćby część twych cnót.
W demonowej wielkiej sprawie, większy znać w publicznej
Lecz żaden nie dla mnie nadaje się [illegible]
Najwięksi pisarz i puszy, o mnie wolałby
Śpiewać twej pięknej, i żeś brak mi sił!
Niech tylko spokojniejszem obdarza mnie pięknem
Me losy, chwale twej poświęcę swój czas....
Opiś, o pieśni tej, zaszyfrowanie w tajnikach zgrozy,
Gdy [illegible] choćby prawa pokarzę wam rad.
Chciałbym zaciekło zaciekłości pięknej, ich więcej
I póznaś tej przyjaciół [illegible] większy trud,
Lecz [illegible] i długo tylko [illegible]
Lecz [illegible]

W potępieniu, o tym jednym jest tej mojej nocy.
Natarczywa [illegible] po lekkiej pociski—
Sterczały w skórze przez postawionych mu stopach.
[illegible]
Rozwieszeni, drżącej [illegible] dzięcem rozbrzmiał;
Gromadą łowców [illegible] zmienne pogrzebem i wraz
Żywot nasty [illegible], w swoim [illegible] podskakuje
Co przedwy [illegible] miekał; [illegible]
Z otwartym przeźliwym, pusty [illegible] w progu:
Rozlegał się w okręg, wbity w chmur.
Lecz [illegible] w pełnym biegu dotarł pewien do miejsca,
Gdzie drogę mu tamował stos [illegible]

Patrzy: ab go wzjask Towców: odpaky, przytaczar
I zdawar je nazmyślać, kędyby zbiedz.
Wtem patrzy mu w twarzy radzie znów powieka,
ażeby [illegible] większy [illegible] go gniew.
Widzący, jak mu cieżko przeżywa żelazo,
W zapędzie wzeń pogada wzjrzyzny żubr,
Myślący [illegible] przebrnąć przybycia obszar.
Bawzący, gdzie najgęściej skupia się nań tłum.
Nazamyśd, rając krwawo, kierzé we cioty
Ku stronie bezpiecznej, potem ogarda z bud.
Młodź pierzcha na wszystrony, strzając pachnaty;
Od przodu przeszkadzają dwaj [illegible] bór.
Nikt zmykać nie wydoła, jedzący przestrzebeć;
Ucieczka jéj bezpieczna, gdy zawrócz z bok.
I jén zaś pomoc, zapęd niewstrzymany,
Ostrzeż nie ma mocy — zbyt ciężki to zwierz.
Gdy pędz tak, ptoczen [illegible] jéżdzcy [illegible] tupém,
Nie może stanąć z miejsca, ciężka Kozbeki.
W zwaltowany nikczemnie podskoczaw, mai więzy z portaś,
Z tym biegu wyciągniętej, zgrają, parska z trwog,
Wiatr grzywy mu potarga, na oka ją bok.
Rozwiewa. W tłokim kytańcu więzi, dzik stoi
Na pólep z pogodzonym wrogiem do ptepie,
Łukają, czem narzyść okutny swój gniew.
A jaka z zabójczej nabyma się grozy,
Zdaczyć każdy może z wzych następnych słów.

Młodzieniec pierwszy, dzwyczaju i przodków,
Car wpadł w, by [illegible] wolą miłej: Trójca:
Do rzeki wiozły strzelby, chorał pomieszał się z żubrem,
Olbrzymie jęk ciężko pan wśmiewcą chorał.
Zgodzono się. Niezwłocznik pokój w za drzewo
I patrzy, jaką drogą zajedzie się byk.
Ten nagle się pojawił: Maik, dudnienie ziemi
I głos wydania — niewątpliwie znak.
W pałeczkowe [illegible] szczęściem, wyruszą naokoł
Dymiące kleby par: nagle wtrynia bez,
Upadły pies, i w rogu zmienne oślepi oczy.
Widocznie się, zmieniając, że odkrył go żubr,
Jakkolwiek był w tej chwili daleko od niego.
Tak straszne się przeraził, iże z trwogi padł.
Znalazłszy go drużbowie, tak, jak stał, przestraszy,
Dzwrócił się, iż cała rzecz rabić strach.
Wśmiewca barylijek [illegible] zgubionem zgrzeszeniem,
Leer się, [illegible] niedotrzymany, jakoż dymiąc mógł:
Te pomoc pojątliwość mają serca chłopców.
Szyderstwem też przyjęła śmierć dzielna młodź.
Dile się ciągnęły dobre oczy o pamięć,
To tak zdobił dwunastu umarłego grób:
Lecz nagle by zgrawiły, gdy sam środek żubra
Patrzą bohatera: tutaj leży on.
Wyruszą, iż ze przyszłego [illegible] widząc na oczy,
Tak nie mnie nie pozwala, jak obaj, gdy żubr,
Potrzebnie się rozejść, niczym o cmentarz ciągnie,
Nie [illegible] tego, co zagarnął chorał.
Stanęły, wzięła [illegible] pomiędzy i rzekła,

182

Dopali nie mławi ozego parnym tchem.
Spalony, chorałby wszystko zajadnaj, co żyje.
Co było dawniejszym prawią jego pan.
Co bardi dostawcy i morscy, nadzieja na raj.
I mura w górę obronkai zgrubiałych miąż.
Gdy ciepka czy zimnaka lub, albo oba ciała
Z drużyn, widai i górę leżący i Kłab.
Gdy padną, w jeb miaridzi, podpuszczy zwoju
Na wietrze się rozwiewa krew i mięsa dezy.
Z ciepek i kości tak z jednej zbijają się Brzeg,
Na którego dziecinnego/znai z jednego ciała zgrubia ciekłe Kres.
W powietrzu wiele kościami wyelki zwierz, który
Napotkał: chwast miękai, leż, potrzeba, padł.
Jelenie widzieliśmy, nadzieniu leżące dzieciaty, pogłaskane,
Gdy drogę im zabiegły, nadbrał je na raj.
I dzikie prosi miaridzi i niedźwiedzie swoje,
Jeżeli zolno mówić, mając świadectwo dość:
Za jednym ruchem z ciała ostatności dobywa
Radzą się wyprzedzone: Kęs znai gorzkes.
Wysoko tak i takiej klątwę się mnogości
Że strzępy ciał, że prawdzie trudno wiarę dać:
Płomienne ptactwo skawą znajduje w powietrzu,
Co drzewa pozarpane Kłaki/ciała/ zbiera kruk.
Czy może być, by jeździec zamiast koń galezi
Gdy, zarem ruszą w góry, padł zmiażdżony koń?
I to się wydarzało, że gdy zabór/podnurt
Za obu, zostało na drzewie wiszą zatarł ślad.
Bezpieczeństwa ci przytaczać nie ma co i trzeba
dowodów

~~Zbyt wiele stoi, gdy zbrany~~
Zbyt wiele stało, gdy zbrany osiągał się cheres.
Nie widział ~~ruber~~ rubin (orzeźwiał) przed oblicza oblicza
Nie pałasz, nie cenar przychodzi mu więc:
Sapie tylko bieg swój prosto, tak gum pontejec,
Że nie ma głośne pułk. najburliwszych fal.
A kiedy zadrzeli, jakiś to podskokom
Zachwycała towarzysz i Tomot i brzask!
Jakimiż radosnym pyszniła się ruchy
Sze crank! Kiedy ~~zaczęła~~ za mieniła, że się pomścił jej,
Do rozpaczy jakiś krwawy napełnił mu to gor!
Gdyby to opisał, nie ma dosyć słów.
Jak szybki, iż na kurzu wyglądał ślad obtok
Lub śniegu: nie pomyślisz, że to jedzi pies.
Sprzętne pełne ścierpa, zbrodniczy okręg o rzez,
Na miejsce ją wskazuje zbrodniczy śnieg.
Ujrzał za nim karmiciela, zmiękczył się ruch,
Widok ptactwa drapieżnego miłosierna cześć.
Mknie ptactwa drapieżnego miłosierna cześć.
On długo rusza ścierpem i obraża wzrok -
Nie może go nasycić ten okrutny mord,
Aż cranki nie zgubione, aż ciała na miazgę
Nie jedzą; resztę kości traktuje na nic.
Nasycą nań łuk jedzących, tylko nierbyt gęsty,
Podnieca go krzykami i tysiącem gróźb,
Czyjam na nos zgub: choć uprawia, niezdar
Znich pada, niemocny powalił go los.

Oiubne 26

Na równym Tako jeżdżym rzniać ni polach
I drnić sobie, patrzący, jak pałeje zwiérz.
Tu nem ni ma inaczej, u lasach tak ni drżéc:
O kiedy próchniejące pótyka ni koń,
Cretokroi mylą jeźdźca kaczka krecie
Lub motyka ptizyanowa, który krzyż śnieg.
Nie Tatro też zwrjać obcisłe konary,
Na ścieżkach niepiszczących skryta cicha śmierć.
Gdy padnie kto, snet zwierz go porkuje lub konia
I pto nikte ciało jin w porachu mary.
Cretokroi najdzielniejszy, mieczy jesienny,
Nadrzéc ni na mikrasz z innych stron rój.
— Jeżeli bym chciał wszystko, co tylko jest znane,
— O pracy bym przetoczył, potrzebę, co złem,
Nie byłoby zapełne kręgi moim słowem.

I jakaż by to księga musiał pisać człek!
A śmierć za niebajne mordy nikogo
Te Trwogi zabójcze — nader niezdara mar —,
Jeżeliby ich winy nie znał sam ich sprawca,
Co imię, pełne chwały, obrócił za dzień dzień..
Takimi to pomysły górny duch Wisolda
Utwalał gdzie ogniwy ogromnej głow.
Co wtedyż na tych karcas do bitew zaprawał
Za chwil, kiedy księżyc był litewskim grzem.
Aby nie mogła być ni wróg, ni z domu
W spokojne dni na bark mi żadna zwalał trud.
Sokoja ten przyjaciel, a zwinny najżywsza
Sokolnicza, ilekroć pana chwytał miecz!

Tatarzyn, bojąc się, skradał mnie z tyłu
Hamane, kark pod lasa wamurkami grając.
Ten, co po tup przejrzenie uzgadzał wyprawy,
Ulizawszy się za nim stawał tupem sam.
Nie inny mierzał Bóle, tylko z jego rąk
I jego, ulegając, musiał znosić sąd.

Mórkwicin też, służalczym domagał się głosem
O pana, śród poleżnych sam poleży pan.
I mózg Turczyn wjeżdżał stąd mu podarunku,
Szyszaréi jego drukał niemal gotów był.
Tym, który siał trwogę po całej z kraj ziemi,
Zamykał oto drogi przeklęty strach.
Nie z samych tylko karaul za strzałę to mienio,
Sygnowcie się wszyscy, że wszystkich się.
Pod takim, jak on, rodzaj tup nie zahoczył z pola,
Kokoj cześć miał takiej postaci wszelki bitw.
By żołnierz mógł, jak trzeba, wymaić pocisk,
Hartowne jego ramię stalą ciągły znój:
Spuszczały bez ustanku naciągane tuki,
Goła ten i to bez znakom pewnych rąk:
Cwałujący jeźdźca koleń i strzałami zwierz
Kołpaczki przerywają, przuione z lot.
Czasami taki kołpak, wpadło w przejęcie
Strzałem, zleciał na dół wraz z tym, co na nim.
Że skrzydły obuciem spadał żuraw z góry,
A w ciele ani śladu obrażeń i ran.
W nieżyjących dzień siedzą, czy leżą gdy,

Czy falą wód płynący, potwór wielki ptak.
Poprawnie było księciu nieść skrzydlaty wokrąg,
Jeżeli ją ujarzmiono, ćwiczył przykład kunszt.
Chwalebne widowisko pijące, trawiąc je na towarzyszu.
Jeździectwo prędkością ścigało groźny tłum,
Zdradliwie się złośliwym wypadom krzykami.
Z legowisk niespokojnych; mnożących się stad.
Ścigany chmurą bestyj, w podskokach miękkich
Jurny dzik, aż nie runął od śmiertelnych ran.
Najmilsza przecież była dla księcia zabawa
W pościgu: bystrych koni chyży widok biegu.
Sto stóp musiałeś przebyć, by dotrzeć do mety,
Dojrzeć, jak, zaiste bardzo wielki tłum!
Rumaków, potem rannych, czerwonawe stado
Rozdzielających się, aż by wziąć cel.
I mężnieje koń jeden podobnej urodzie;
Z wielkim wodzem [illegible] pędzą [illegible] w rzadkim
Co pięć stóp przed nie swoje, pobiwszy, w zawody,
Oddają się woli pana, niosą swój grzbiet.
Sąsiadkiem obarczona, z przedniego grzbietu
Wzajemnie przekracza wróg z Konia na Koń.
A jeśli gdzieś jeździec nie wymierzył dzielnie,
Do granic rabinem w lot z nogi wrzuć.+)
Nagrody niesłychane zbierali zwycięzcy,
Pobitych zaś podziałem bywał wstyd i wzgląd.

+) Konie oznaczano [illegible] pocięciem, owijając w nie lor miecza, aby [illegible]
nie [illegible], zaś nie zniszczyć [illegible] dobrania [illegible] koni.

Daleko większy mozół, jeśli przykład
Przez wielki a głębokie przepawiała mroki;
Gdy dzika, piana fala pieni się i burzy
I, rozjąć, kieł odmiętki wylewa na brzeg.
Był przykry tym, że Kaidy, oswojony z sukcesem,
Do pojedynku mabył wideł wiara przeciwnej.
W ten sposób koń, [illegible] [illegible] [illegible]
Przenosił najlepszych całą, siłą broni.
Wykorzysta wartka młodzież, stało pchnie, głośno
Parskając - tylko morderca wyniośle nad głąb.
W Kaikoś wija jeźdźcy, tak że lewa ręka
We wodzie, zaś prawą trzymają w grzywie.
Rozdano im nagrody: najwięcej pierwszemu,
A potem drugą, trzecią - wedle zasług ich.
W ten sposób przykład dobrej, mając broń w robą.
Brzebijali się bez mordów przy najdzikszej burzy.
Cóż mnie o Kwaiowie wyznać by przydatnego
Nad zapał, co nadzieją wypełnia i płacz:
I Witold był uprzejmy, że pozwolił jeźdźcom,
Kiedy zginie dzielnych nie pamięta nikt świat.
Od Księcia [illegible] [illegible] [illegible]
Pierwszeństwo przed innymi miewał zacny mąż,
Za gruntowi zasługi dopuszczała zgody:
Żmudzin siedział o Księcia obyczajów stół.
Tak ścisłe przestrzegał zwyczajów,

o jubeye 30.

Bo między nie zakrawa nie żadnego brzd.
Gdy zbrodnie miał podrai; niemasz przy tym
Sobie dobrodziei sam sobie przyjaciel śmierć;
Sznur mocny zakładaiąc na grzeyne swe Karki:
Nie mogli nie po ni prodzieway odpuszczenia win.
Kapelanowie (zbawienia świadkowie drogo brali na szyie
Sortuy, aby latinem nie wyjeżdżał ztąd.
Z surowym wzrokiem Krzyżu słuchaiąc przyszłej,
Zamykał oczy, z których wyszła też.
W dzikiego pieyna ktoś karał zawsze zbrodnia
I mieć go należy do tych strasznych psom.
Nikogo też nie karał okrutniej, niż rodzą,
Którego przekonano o przekupstwa grzech:
Wykrzywionym stanu prawie na swoją stronę -
Kapelan Nagroda sprawiedliwa za przyjęty dar.
Bezpieczeństwo niewinności grozi ten przestępstwo ustawy
A ten za pieniądze na tortury, by miał przykład świat.
Za Księcia tego rządów znikła wielka chwała
I za to będzie winien w ciężkiej chwili stawić się.
Niejeden pieśni spełnił chwalebny i wielki
Pokarek, lecz z mą pieśnią wcale się nie to:

Wiejskiego ludu ćwiczyć przykłady, niepracowne
Do wojny, a trzymając się tylko o pług.
Kolegat mu dostawiał obrzędowe ubiory
Do zawiei, wzięte pijowiem, bez zarodu i ran,
Za karom swym nagrody przydając lub Karę.

Ovidius 31

W stoczonej na ploss brat do tego klin,
Bez lekku i bez zwłoki wypełniał plecenie
I pszeza do krzywizn przywiązał stop.
Ja sam nie dałbym wiary, że dział się to mogło,
Lecz patrzą o ten stance i od nich to wiem.
A iżby ten mnie załpić, podają sposoby
I wedle ich powieści nie się miała tak:
Przy ścianę ustawiano pierko od zebrie,
Zwieraja: ku przodom w ciasny jakby klin.
W zasiek obudowawszy pokrinę przytkolę,
Pokryto ją z zieleni gęstwiną, ścielą z dzeu:
Pułapka pod swiejem czyhała zaleśnim,
Aieby ją nie przejrzał nasz przezorny zwierz.
Jak przed nim jeden z Kanoń rusał się z oszczepem
I, mieszem potykając drapnął jego gniew.
Tzwierz rozjrzyne prędz nagle przedzę,
A przedniem swoją drogą ucieka i ogłok,
Dopóki do gotowej nie dobrze zajadzy;
Nie spadnie w nią, na bystrych mając zwierza go.
Jak gdyby nie mógł wstrzymać rozpędzonych dzwi;
Na ostęp zubr się rusa w zgotowany dół.
Ogłok tylko może stać się wydatai, dla zwierza
Zamówić się z tej cześni nadaremny trud.
I krzyżek wytkaczywszy, zawracają inni
Powrozy na olbrzyma, krępując go wraz;

Sprawami, ugniatany z kwarde jego sztuki;
Mocnemi, ktéry mięzą zapieniony pysk.
Pomien, ktérego strzyny nie zdołały kufyer
Pomstujący, dzy, i śliwych wyrwany mu rąk,
Nie wyłapie ku wydrze; lecz, ujęty obrocony,
Potrzymie długo w więzach, jak ma ptaszę gumin.
Lecz tyle ma ze sobą, pomnieć: na nie
Skarbe wyniesiony, pod ziemi, miesz.
Bieglet pilor, ściśany tysiąc cięższymi strzały,
By sprawy mi ze bogaty pośniły w sztuce swej.
Ozpomnie nagradzano chciwość do celu,
A z kiku pomoc kryzów, skradał ten cel.
Kto bliżej brał pióra, więcej wziął nagrody,
A potem sędziny zaliczy kaidy brat tą rześć.
Pokaźne były dary, które za pociski
Celniejsze zwycięzca wyniósł niemocny Kraj.
Najwięcej niewątpliwie był to mąż stuletni,
Nie pręte, ze wojenny wszystkich go oczu:
Nad sprawy on dorzeczne cenił wyżej niebo
I Bogu najgorętsze pokarał cześć.

Wraz z ludem przyjął pierszy Chrystusowy wiarę.
Zburzywszy też kościoły starodawnych bóstw,
Wybrałeś najczystszem wyniósł Bunt i zbójnicę
A kościoł opatrzywał miejsce jego stug.
Wszelaki bałwochwalstwa ślad pędzisz z ziem,
Sam najmia wyznawszy swój pogańskich błęd,
Nie pad w teraz rządzan z jego świętą chwałą,
Nie pad pomijam przez najświętszych praw:
Jadania swego pomny i Bóstkości czas,
O jakże mą przewagę nałożeniu nie:
Odbiegłem Boga daleko od niego, bój może,
Lecz przecz trzeba brzeg powstrzymać swój krok,
Ani ciężkie Krzyki Tomcio i czcza gonitwa
Nie przecz to tymleniu, pełnym bystrych ech,
Ani wszelki mękę oczy, że skon się jim zbliża
Ku niemu; jaż mu oczki ogarnie nad,
Jak pojmym ciemny polem, mają wszystkie cnętności
Wyrwie, jak pociele ścieka piany potok;
Nagami jest zapłata, jak zdrady pojmanym nietrzeźwy —
O, patrzej: jaka szybka zgrzeszenie nadchodzi nam śmierć!
Spotrzegszy, że to nas jest zraga dotatecznej,
Młodzi z koni rzekarkuć, odwodzi się bok
I, w miecze szkło zbrojna, mieć do, z, z blisko
Uzdon, jak jest puszczej od relara pod.
I przedsięwzięć mocą w pierśiach, każdy za swem dziewem
Stojący, na otkrytej narażony skon,

Mierzchem potrząsnął, pokrzyknął z cicha,
Dzikiego łosia prościa przyniósł, a ten,
Od pirogana zrzuty, runął na trawa
Co chron się za drzewo, odskakuje z tyl.
Dalek myśliwy zamach, natarcia z nie nadeja
I chyżością niezgodziana, niby tysk z grom.
Na ziemię odwalone padają zaleśie,
A po nich cicho stępa id mirmirel, żubr.
Wyterzy trzeba cujnosi wszystkie napiąć mięśnie
Nie będzie na dren miejsca malowany obiek.
Widziałem, jak podobnym wypadku mąż dzielny
I bystry z przerażenia mieu opuścił z rąk
I pik na trafunek nie przyniósł pomocą,
Niechybnie go i oni śródła zamknęła śmierć.
Śmieg biały skrzar drzewo — pod twardą a grubą
Zbroją silny chojar konar ma gięć.
Żubr z pukiem nie nadeszły, zadrżały gałęzie
Od mocy tła, na ziemię padł ruszy śmieg
I zerwą się na okrzyk myśliwy Kurniawy,
I pień i myśliwego rozgniewy i w mistach.
Odbytkar nagle Towjer przytomność i siły
I, chwycony śmiegu kryż, co jeden pozgr bieda.

I śmiercym go przyjęli to zarzyne śmiechem
Jakoby nagroda była ta męczarni chwil
Wred zgrubą, jakby szkoda walczyły tu morze
I mieniu tej lub tamtej mógł ni skórzny bój.

Najwiękne chciby cios zniesie i natarcie
Najtwardszy chciby rozsi strzyma silny dąb.
Orieby się na swoich utrzymał Korzeniach,
Potrzeby wielkim drzewom Kruty, mocny grunt.
Jeżeli zaś ranfan wyrosłym na piastu
Ale wyjdzie: Latno padna i tyż zatoń paść
Wraz z niemi. Crep borem nie [illegible] wichura,
Wyrwie [illegible] rychło może twardy [illegible] żubr.
Snadziny to jest widok, gdy Bezar do Lkora,
Rozwalić chce cagors wzniesiony [illegible] zwierz.
Wzrok wściekłości mu zabrała, [illegible] mu zmysły:
Jeda mu się, że jest orzeka pohuczeć na róż.
W tłoczy aż [illegible] nie [illegible] tve oczy:
Na miejscu skałowanem obtok Kurzu legł.
A bydź tu przejmie z tą wściekłością zwierząt? —
Niejedno one widzą, chociaż je powie pan:
[illegible] na twarz Króla Aleksandra
Wpades wszystkim znany z niedyst dawnych lat,
Co między bydź tez potokiem zalał kraj nasz cały,
Jeżeliby z pomocą nie pospieszył Boj.
Na oteres wielkich wojsk przeszło trzeba
Dla widoku, żądnych czci, jest to cudowna łów.
W gromadzie dalej wiko bydź i Królowa
Wraz z świtą [illegible] i szlachetnych pań.
Na jego okrzyki radość się wszczęcie,
Że zwróci na się, oczy najmodniejszych dam —

O rubie 26
Pokarać chce pod przysięgą, we mierze, pod siłą:
I mienchorka dnieva Amor nadzga pod Tuk.
A igraj dogm rozrajem, ber ber krwi zgleww!
Chłopczyno ty zabójczy, na cóż tobie las?!
Niejeden, chcąc ci twojej podobać dziewczynie,
Umiesie przez cię śmiertną, niegodziwą śmierć....
Gdy jeden biedą przyjechał, ujrzał prześladowców,
Najmiękną gdy ciekawość niemu w sobie wzdy,
I zebranych grona dziewcząt blask wytrzelił o niebo,
Bijący od mnogości wielce złotych szat:
Tonący złotogłowia tęczkowe, promienne,
Czerwony, kwiaty jedwab lilit mnogością barw.
Niezwykły dla wszelkiego wzgelaty widok:
Ostrzegał gwiezdy wzelaki! Chociażby niemal nie,
Iż wód+, przyszły igrać z obojętnym zwyczaj,
Okazał na zwiczu potęgę swych praw.
Zmienia podrażnione [illegible] krzykami,
Natarły na myśliwca ze wszystkich [illegible] stron.
Lecz jeden piękny, mający jej rany z pocisku,
Wzrzucony, jak wodzony nakazał mu zwrot,
I, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Zgrzewany, że przez jego na brzegu widowiskiem,
Zapragnął znać wszelkiej grozę mu śmierć.
Wydawszy tedy nędzną, jak pantka i rapaci,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

+) Kobieta

By chwycić się miecza, dla wodza to znak —
I wtem nadeszły z jeden z onych słupów,
Śledzenia dróżą ścigał, wzrokiem ten słup,
W potrzebie zatrzymał ciężar sztandaru:
Upadłszy, jak obfita nasyciłby trawą
Brzeżnę! W jakiéj mgle nurzałoby twarz
Łzy rosą! Nie pozwala myśleć o tem strach.
Dla tego długo miedzą należy go nękać,
Aż by przytomności pobawić go gniew,
Aż by, długi pęd wyjęczawszy z gardła,
I pazurem mroźnym falą piany pluł,
Gdy pęd z świstem lotne rozpina powietrze,
A nozdrza gęstą chmurą wyrzucają kłąb.
Choć mróz mu zahartował niemocne siły,
I z trudem ci najwstrętniejszym wypędzę pot,
Niech dusza mu się stuli w zwilgotniałem ciele,
Bo wszystkie mięśnie mu obwisłe upływa struga pian.
Niech w ruchach się bezwładnych ruch na oko boli
Mijaniem wrażych powiek rozjedzony piasek;
Jebarmi niech zgrzyta, niechaj nagie grzywą
By kudły się nie trzęsły przy zanadto szkach;
Gdy innych brak, nad wrogiem niech się pastwi ciałem
I zwycięzcy, kopytami niech się wali w brzuch;
Bo jeźdźce gdy liściowe nieleśni na wrzeszcze,
Niech i jego Nowak jeszcze lepiej liść;

Gdy płaczko w chyżym locie dziarc rzuca cienie,
W gwałtownym niechaj bojem krwawi się i ten.
Tyle ale dla zwierzyn, po którym nam myśliwy,
Że nadzwyczajniejszy do ataku czas.
Bo jeśli jako taki mistrzowy, zaiste!
Zbyt trudno go przejrzeć, szybką zgadać śmierć.
Atoli mam rozlekam zbytkiem słów na powieści:
O zubrze bądź cierpliwy, kornie blisko idź.
Do drzewa, z którego potrzeb zagarnie się zbroja,
Przyciska się myśliwy wszystkiem ciałem swem.
I nie śmie się odsunąć, odstrzelić się nie śmie,
Gdy tuż bowiem przy piersi rycz do mnie zubr.
Jednako krzyżak, zbój i gwałtownem się kole
W przeróżnych kręg skokach, tu potrzeb, tam cofek.
Ten mierz ku przerażonym skierowuje cronkom,
Zaś tamten chce by miejscem, i pozorem szer
I jeśliby dosięgnął nim [illegible] sukni myśliwca,
Dotknięty tym przezem na wręki już padł *)
Lecz iżby bowiem cofek przypadkiem nie uniknął grozy
Ozora, sprawia nóżna ciężar i rabójczy ruch:
Z szybkością z jaką cronku mrazidły zubr razami
Szyb kopyt, nie przeszyta ciała żadna z strzał.
Atoli wprawny Tower zabawy po wstążarz
Gwałtownych, co ma czynić, aniby go tchem

*) Herbertein opowiada, że zubr ma over dach chropawy, że dotknięty ostrzy uderzenia, aby [illegible], aczkolwiek [illegible] padnowić i przycisnąć do roli.

Nie pali, co choć inny jeszcze myśli wyżej,
Dymów dziwnie w miastach zarazb swych.
Jeżeli mu odrazu nie ugaszę miecza
Ogień, sam wraz padnie: zabrzę go żar.
Dwuboje jednak bardziej, by nie trwał zbyt długo
Ten bój: pokora innym odwołuje zło.
Lecz wspólnie w bitwy próbę przeżyta ofiarność,
By jednem uderzeniem zakończyć noc trwogi.
Dwa w wojsku, wyróżniają się groźnych towarzyszy,
Jeden leży pokonany, choć wymagał sił
Nie małych. Najgroźniejszy padł mieszkańcu lasów
Północnych. Drugi na mnie czeka w głębi puszcz.
Gdy znajdę jakie wzory, pójdę jego śladem,
Wiem jakaś-to ze mną, bliżej, gdy odwagą mam!
Dziś jeszcze dam mu radę, dziś oczy mnie trapią
Szkaplerze, które zdjęła chora po wczoraj.
Zachwiała się najświętsza wiara Chrystusowa:
I w polu osłabienia, w domu brak sił,
Kłopotom się wystawia mieszkań, dla swoje
Wiel szpetnie w przemienia, i [illegible] łup.
Jedynie do pomocy apeluję bożej,
Choć wszelka ich nadzieja odbiera nam grzech.
Cóż czynią monarchowie? Czy ginął w pokładach?
Ach! nigdy w pokój nie troszczyli mnie,
I nigdy mnie nie było bezpieczniej. Cóż zatem?
Czy jeden z pierś drugiego kieruje swój miecz.
Zabójcy orzeł topią we krwi wrogich braci,
W tem sobie upodobał dzień, w krwi duch.
Co dobu stronach pada wojsk jednaka liczba,
Znaki nie dbają [illegible] nikogo, kimby nadszedł młody.
Krwią naszą w niejednej igrają dziś zbrodni,
Oddawno już publiczny, szydzi sobie wróg,

Ormbre 39

Że ci, co mieli przemiar obowiązki swoich
Są dzisiaj rabusiami swoich własnych trzód;
Ich dusze tak zajarła rozpowszechniona zwierzchność,
Ich serca zatwardziałe tak obrzydł świat,
Że wcale już nie widzą, jakie grozi wszystkim
Niezgubnie, jak marnieje pospolita rzecz.
Bo gdzież ten miecz na świecie, któryby ich naszą
Nie zbrygał krwią? Lecz władzy ludzkiej wzrosły jest:
Wyjął dziecku krwawe ludu wspaniałe nogi,
Świątynie, twierdze, grody rzuca w gruz,
Zapamięta porty, zatoki napełnia pomordowanymi,
Wojownikami, aby wszystkich nas z powierzchni zmieść.
Czy wroga ze wszystkich? Nie, tak łatwo
Wolałaby bez oporu biedę dalej znać;
Czy płód wydziera z łona miłościwszych matek,
Niczego, zaprawdę, nie pragnie, prócz tej.
Nie lekka to, by ktoś zagrodził mu drogę:
Opiatrzania godna i ślepa wy oczy.
Królowie zaś, [illegible] rozdają przywilejów
Sobie, wraz ją niszą, rozdzierają wreszcie,
A czynią to dla tego, by nikt z nich nie zatai,
Co mógłby w ich opiekę zmylić wiarę złą;
A ta zaś, przeglądając ku władzom niebieskim,
Snać nie wie, jak uczcić (jako może) cześć.
Dziewico, matko Boga! Ty, co pragnąłeś ze mną
Wypijać kielich, z twoich zdarłam mu dłoń.
Nie mogę też pojąć, pozostań w duszy,
Co lepiej, czy zamilknąć, czy pieśnią wam.

O jutro 47

Zamilkniej, zodnia jeleś, aby słowiat ci stanoł
By wszystkie istot wszelkiej nasz ku Tobie głos:
Przemówił, ani wszystkie języki ludzkie
Znaj nie są, jakich wiej najzdolniejszych słów.
Lecz ufny w Twoją dobroć, wzdycham ponad wszystko,
Cokolwiek [illegible] niżnego od Boga, o, patrz!
Wzpłodzę, z drżącem sercem błagam przebaczenia
I rzucam się, Marjo, do Twoich świętych stóp,
W tym lichym, bolesnym płaczu, z liśćmi jemu zwiętem
Modlitwy krzyże z kładnę wzdychom nut,
Nie proszę, ażbym godny był przechować słowo,
Lecz proszę, że Ty nas tylko zdołasz wyrwać z klęsk.
Litując się nad dolą człowieczą, wzgląd ci jedyne
Posadził Bóg na górze niby zbawczy blask,
I jako ptak bezpiecze pochrania pisklęta,
Tak Ty, Dziewico Czysta, troszczysz się o lud,
Jak matka ku dziecięciu wyciąga ramiona,
Tak w górę Ty podnosisz tych, co padli w proch.
O Kwiatu dziewiczego miłek majestacie!
Spraw modły nasze dzisiaj do nas prośb!
Na wojny patrz zaciekłe, na krwią plamne pola!
Patrz, jakie prawo miecza rozsiewa wokoł los
Do ludu, co, pogrzebu zwiastun Twego syna,
Wzpokoju zamiast pałacu żyje po miejscach mrok.
Krzyżem naszym, błagam, daj opamiętanie,
Niech widzą, że posiadli obowiązek swój!
Przejdź każdy z nich, puściwszy cicho słowa z rąk,
I zmienią tylko ptaki śpiż, z istoty zaś nic.

O ruinie 42

Tymczasem, bym mógł pokonać, by wroga
Pozbawiony zajątego, kamuj jego gniew płosić,
Niech z jasiy [illegible] nieprzemyślnie nie przed narodów,
Ludów bezbożnym nie nawzdy pęt.
Pokieruj Hadryana Szczęśliwego drogami,
By, wspan, zawsze zwłoki swej pomnić myśl
I powód, aby, morskie wzmacniając bune,
Jawitar R'nam i Kiejtar skazy mieczów zat,
Pokarał niewinnym, gdzie jest nieprzyjaciel,
I kogo trzeba zwalić mocą swoich praw.
Odaj, by ten, co godnie sny rządzi nie kapnem,
Lecz prawem, temsię prawem rządzi ludem swym,
Kierował jego losy, był oczyszczonem,
Jakiego dziś wymaga groza nasych dni...

Mikołaj Hussowski
(Nicolaus Hussovianus)

I Tajnikowi przełożył
Jankempraniy.

(ub. na brulionie daty ukończenia: 15/4 913.)

220